

LOVEC

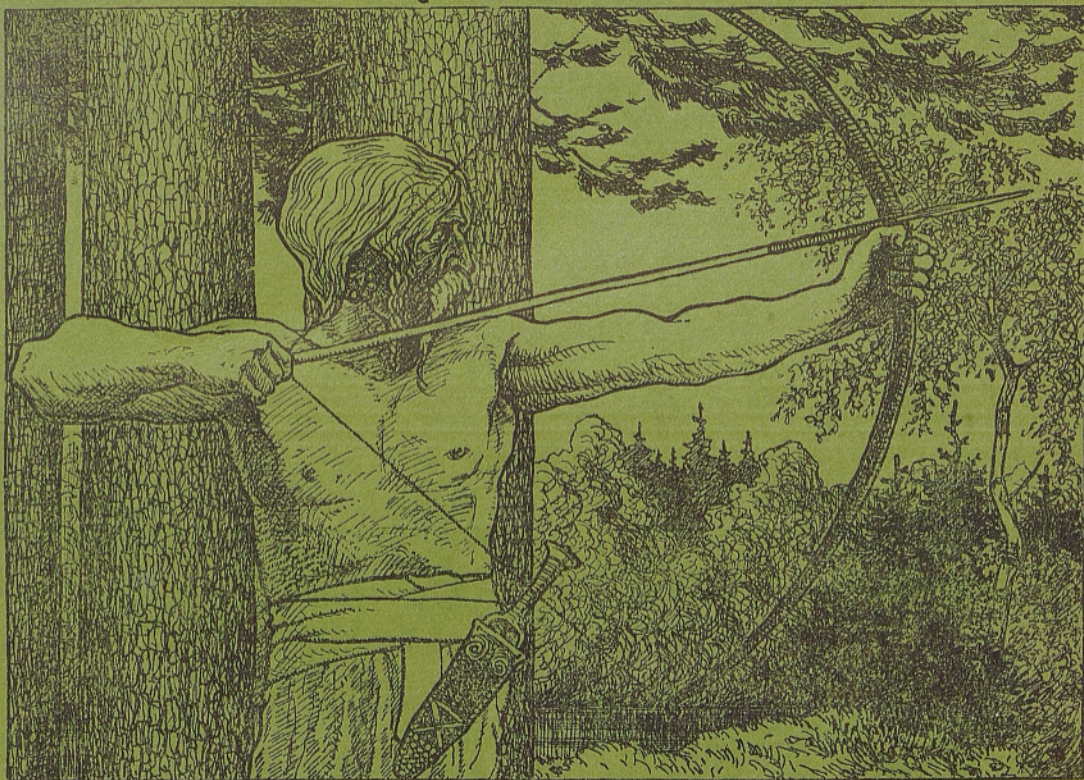
Štev. 3.

List za lov in ribarstvo.

Leto IV.

Izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec.

1913.

VSEBINA:

LOV:

Makso Pirnat: Notar Jožef Sterger. —
J. Bučar: Velika divja raca. (Dalje.)
— A. Schweitzer: Ljubljanska
,borza' za kožuhovino. — Iz lov-
skega oprtnika.

RIBARSTVO:

X.: Vodomec in postrvi.

LISTEK:

S.: Na ruševca.

Listnica upravnništva.

PRILOGA: Astronomski koledar. — Mala oznanila. — Vprašanja in odgovori.
— Oglasi.

Slovensko lovsko društvo

in njegovo
glasilo

„Lovec“

Društvo je namenjeno slovenskim lovcem vseh pokrajin. Sedež mu je v Ljubljani.

Članarina znaša na leto **6 Kron.** Kdor pa plača enkrat za vselej **60** kron, postane ustanovni član in je nadaljnjih letnih prispevkov oproščen.

Društvo izdaja svoje glasilo „Lovec“, po enkrat na mesec.

Člani dobivajo „Lovca“ brezplačno; za nečlane v Avstro-Ogrski pa znaša naročnina **8 kron** na leto; oni, ki bivajo v inozemstvu, imajo doplačati še poštnino.

List priobčuje tudi oznanila.

Društveno znamenje dobe člani pri odboru za 2 kroni. Pisma in pošiljatve je naslavljati na:

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani.

V Ljubljani, na Miklošičevi
cesti 8, t. j. pri „Lojdu“ naspr.
hotela „Uniona“ sem odprl

odvetniško pisarno.

Odvetnik Dr. Ivan Lovrenčič,

:: t. č. predsednik ::

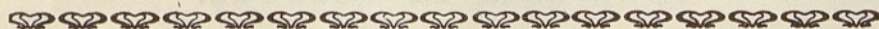
„Slovenskemu lovskemu društvu.“

Astronomski koledar.

April 1913.

Katoliška imena		Dan	Solnca		Lune		
			izhod	zahod	izhod	zahod	
	Hugon	T	1	5:42	6:27	4:07 zjt.	12:52 pp.
	Frančiš. Pav.	S	2	5:40	6:29	4:26	2:01
	Rihard	Č	3	5:38	6:30	4:43	3:10
	Izidor	P	4	5:36	6:32	4:56	4:17
	Vincencij	S	5	5:34	6:33	5:08	5:23
Mlaj ☉ 6. ob 6 h 48 m zv.	2. povel. Sik. I.	N	6	5:32	6:35	5:21	6:32
	Herman	P	7	5:30	6:36	5:35	7:42
	Albert	T	8	5:27	6:38	5:51	8:55 zv.
	Marija Kleofa	S	9	5:25	6:39	6:11	10:10
	Ezekijel	Č	10	5:23	6:41	6:36	11:26
	Leon, Belina	P	11	5:21	6:42	7:11	zjut.
	Cenon J.	S	12	5:19	6:44	8:00 dp.	0:36
Prvi krajec ☾ 14. ob 6 h 39 m zjt.	3. povel. V. s. J.	N	13	5:17	6:45	9:04	1:36
	Justin, Tibur.	P	14	5:15	6:47	10:21	2:22
	Helena, Anast.	T	15	5:13	6:48	11:44	2:57
	Turibij, Kalist	S	16	5:11	6:50	1:10 pp.	3:23
	Anicet. Rudolf	Č	17	5:09	6:51	2:35	3:44
	Apolonij	P	18	5:07	6:53	4:00	4:02
	Krescencij	S	19	5:05	6:54	5:25	4:19
Ščep ☽ 20. ob 10 h 33 m zv.	4. povel. Marc.	N	20	5:04	6:56	6:50 zv.	4:35
	Anzelm	P	21	5:02	6:57	8:16	4:54
	Soter in Kaj	T	22	5:00	6:58	9:40	5:46
	Vojteh	S	23	4:58	7:00	11:00	6:17
	Jurij	Č	24	4:56	7:01	zjut.	6:25
	Marko, evang.	P	25	4:54	7:03	0:80	7:16
	Klet	S	26	4:52	7:04	1:02	8:17 dp.
Zadnji krajec ☾ 28. ob 7 h 9 m zjt.	5. povel. Per.	N	27	4:51	7:05	1:42	9:27
	Pavel od križa	P	28	4:50	7:06	2:10	10:38
	Robert, Peter	T	29	4:48	7:08	2:32	11:48
	Katarina S.	S	30	4:46	7:09	2:49	12:57 pp.

Dolgost dneva: Od 12 h 45 m do 14 h 23 m.

MALA OZGANILA.

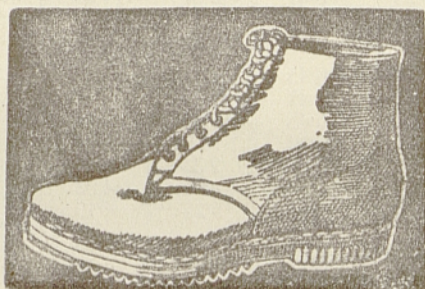
Naprodaj so 3 devetmesečni čistokrvni psi istrijsanske pasme, beli s črnimi progami in petleten prav dober istrijsanski brak. — Emil Durini, trgovec v Rudolfovem.

Naprodaj sta enoletna frmača, peš in psica, resaste dlake, čistokrvne nemške pasme; starši imajo **izboren nos** in izvrstno aportirajo iz vode, pravtako na kopnem. — Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6. (2)

Mladeniča, ki ima veselje, izučiti se **umetne riboreje**, sprejme takoj Jakob Kleindienst, župnik v Begunjah na Gorenjskem. Pripomniti je, da so te službe zelo dobre pa lahke in da je vedno brati v časopisih, da se sprejmejo izučeni ribiči. Tak izučeni ribič ima mesečne plače po 100—120 K na mesec. Da ne bo treba sprejemati tujcev, naj se oglasi domač mladenič, ki ima veselje do ribištva. Učiti bi se moral tri leta ter bi na župnikove troške izvršil eden ali dva ribarska tečaja. Želeti je, da bi znal nekoliko nemški, ozir. da bi se hotel naučiti vsaj toliko nemški, da bi lahko obiskoval nemški ribarski tečaj; vendar pa znanje nemškega jezika ni neobhodno potrebno. Prednost imajo mladeniči, ki so že nekoliko izurjeni v ribištvu.

Naprodaj je Mannlicher repetirka. Cena 100 K. — Poizve se pri F. K. Kaiserju, puškarju v Ljubljani.

Lep frmač, 18 mesečen, izvrstno šolan, se proda za 160 K. Vsako jamstvo! — Vprašati gosp. Ivana Ruparja, Sv. Križ pri Kostanjevici.

Cene zmerne. Postrežba točna.

JULIJA STOR

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5
poleg Mestne hranilnice.

Največja zaloga moških, ženskih
in otroških čevljev iz najboljših
— tovaren, domačih in tujih. —

Lovcem priporoča pristne
gojserske gorske čevlje.

JOSIP ROJINA LJUBLJANA

Krojačnica za gospode.

Elegantne obleke.

Najnovejši kroj.

Priporoča vsakovrstnih športnih, lovskih oblek in lovskih uniform.

V zalogi najfinejše, angleško, trpežno blago.

Elegantne promenadne obleke in uniforme vseh vrst.

Točna, solidna in hitra postrežba.

MAREC

Notar Jožef Sterger,

znamenit lovec in lovski pisatelj.

Životopis. Spisal profesor Makso Pirnat v Kranju.

Lansko jesen na sv. Andreja dan se je zatepel v mesto Kranj lep divji petelin, kar je po pravici zbudilo mnogo zanimanja in govorjenja. Ujeli so ga in izročili imetniku lova mestne občine, gospodu Rudolfu Kokalju; na njegovi pristavi v Kokriškem predmestju se je počutil petelin nekaj časa prav dobro. Potem pa je začel hirati. Pred nekaj tedni je poginil. Škoda lepe živali!

Ta divji petelin, ki se je kot nenavaden gost pojavil v našem prijaznem mestu, je zopet obudil spomin na nekdanjega tukajšnjega notarja Jožefa Stergerja. Zvedel sem, da je ta mož dolga leta redil doma na svojem stanovanju divje peteline in ruševce. Na Stergerja kot imenitnega lovca in znamenitega lovskega pisatelja me je prav tedaj opozoril moj prijatelj dr. Janko Ponebšek in me poprosil, naj naberem za „Lovca“ kaj životopisnih podatkov o tem nenavadnem možu. Tem rajši sem ustregel prijateljevi prošnji, ker me zadnje čase prav posebno zanimajo vsi tisti, ki se mnogo gibljejo v božji narodi, jo spoznavajo, preiskujejo in ljubijo. In kdo je večji prijatelj lepe prirode kakor pravi lovec! Res z veseljem sem pisal tele vrstice. Za prijazne podatke pa moram prav iskreno zahvaliti vdovo pokojnega Jožefa

Stergerja, gospo Ano Stergerjevo, ki živi v Kranju. Prekoračila je že sedemdeseto leto, pa ni izgubila svoje mladostne živahnosti in šegavosti. Bog ji daj čakati še mnogo let!

1.

Jožef Sterger se je rodil dne 10. februarja l. 1817. na gradu Kotu*) poleg Mirne, kjer je bil njegov oče graščinski oskrbnik. Njegova mati Klara je bila hčerka Hoferja, posestnika gradu Kota. En brat njegove matere je bil profesor v Gradcu, drugi brat je po očetu poddedoval posestvo; iskal je po raznih krajih rud in z nesrečno špekulacijo izgubil vse imetje.

Njegov oče je kupil v Ljubljani hišo; tu je stanoval mladi Jože, ko je ondi pohajal ljudsko šolo in gimnazijo. Ko je dovršil gimnazijo, je šel študirat pravoslovje. Dve leti je študiral v Gradcu, dve pa na Dunaju.

Najprvo je posloval pri patrimonialnem sodišču v Mekinjah poleg Kamnika. Grad Mekinje je imel tedaj baron Apfaltrern s Križa. Iz Kamnika je prišel Sterger v Ljubljano za koncipienta k odvetniku dr. Burgerju, ki je bil nekaj časa tudi ljubljanski župan.

Iz Ljubljane se je preselil v Kranj in ondi vstopil kot koncipient v pisarno dr. Globočnika, ki je obenem opravljal odvetniške in notarske posle.

Leta 1861. so ga imenovali za samostojnega notarja v okrožju ljubljanskega deželnega sodišča s sedežem v Kranju. Kot novoimenovani notar je prisegel dne 19. januarja l. 1861. Stanovanje in pisarno je imel najprej v nekdanji Lokerjevi hiši (pozneje last Rajka Sušnika, sedaj lekarnarja Karla Šavnika), potem v hiši št. 182 (prej last rodbine Mayrjeve, pozneje Franca Omerse, sedaj notarja Antona Šlambergerja). Zadnja leta se je preselil iz mesta na Primskovo in ondi stanoval v hiši poleg šole (sedaj last mesarja J. Jeršina). Tam je tudi umrl.

*) Grad Kot (Winkel) nam Valvazor (Ehre des Herzogtums Krain, knjiga XI., str. 653, na str. 652 se nahaja podoba gradu) popisuje takole: „Gradič Winkel ali Winckel, kranjsko Kot, stoji na Dolenjskem, osem milj hoda od Ljubljane. Izpeljavo nemškega kakor slovenskega imena spoznamo lahko po legi gradiča, ker se nahaja med hribi v kotu in pomeni kot toliko kakor nemški Winkel. Stoji pa gradič na mali višini, pod hribom v kraju, ki je bogato obdarjen s sadjem, travniki, polji in vinogradi, ki se razprostirajo okrog. Sedaj so njegove posestniki dediči pokojnega gospoda Janeza Adama Kacianerja.“ — Sedanji lastnik gradu je g. I. Majcen iz Mokronoga.

Drugo leto je poročil hčerko Ano iz čislane meščanske rodbine Windischerjeve v Kranju. Iz njunega srečnega zakona živi še Jožef Melhior Sterger, c. kr. deželnosodni svetnik v Mariboru.

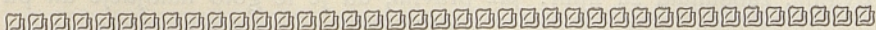
Kot notar je posloval do l. 1875. Notar Sterger je bil jako zmožen in v svoji stroki vrlo rutiniran, strogo pravičen, nepristranski in resnicoljuben. Odlikoval se je po posebni nesebičnosti in prav zaraditega užival brezpogojno zaupanje okoličanov. Do vsakega, bodisi do reveža ali bogatina, je bil prijazen in uslužen; vsakemu je rad pomagal s svetom ali dejanjem, če je le mogel. Zato je bil pa tudi občje priljubljen. Najbolj zamotane in kočljive pravne stvari je uredil dobro in poceni; gledal ni na svojo korist, ampak na korist stranke. Listine je izdeloval za jako skromno pristojbino. To sodbo o notarju Stergerju povzemam iz dveh listin; prvo so podpisali vsi župani sodnega okraja kranjskega, drugo pa vsi večji posestniki in davkoplačevalci tega okraja.

Sterger je živel popolnoma sam zase. Za družbo se ni brigal. Zmernost je čislal nad vse. Za opojne pijače ni maral; pil je le vodo in mleko. Posebno rad je imel med. Spat je hodil zgodaj, pa tudi vstajal je zgodaj. Imel je svoje navade. Vode iz kranjskih vodnjakov ni pokusil nikdar; hodil jo je pit k znanemu studentu pri sv. Joštu ali pa k studentu na Okroglem.

Rad se je izprehajal. Če je le mogel, je stopil na Šmarjetno gori, pohitel k sv. Joštu ali krenil ob Savi proti Okroglemu. Hodil je jako hitro. Včasih se je napotil tudi v gorovje. Večkrat je bil na Kočni in Grintavcu, na Zaplati in Stožcu.

Vsled rednega in zmernega življenja si je vedno ohranil zdravje in dosegel 83. let. Dne 26. februarja l. 1899. se je šel še, kakor običajno, izprehajati proti Šenčurju. Dne 27. februarja pa je mirno zaspal po kratkem smrtnem boju. Pokopali so ga na pokopališču v Kranju. Njegova gomila je med grobom bivšega sodnika Keršiča in grobiščem rodbine Windischerjeve (v bližini grobišča rodbine Vinka Majdiča).

Sterger je bil mož srednje velike postave. Obraz mu je bil podolgast. Prikupljive so bile njegove lepe rjave oči. (Konec prih.)

Velika divja raca.

Lovsko-zoološka razprava. Piše Julij Bučar.

(Dalje.)

Starejše samice zneso koncem meseca aprila, mlajše nekoliko pozneje 8—14 jajec. Jajca merijo 5·8+4·3 *cm* in so umazano bela z modro zelenkastim primeskom, prav podobna jajcem domače race. Navadno število jajec je 8—10, več jih je redkeje, nad 14 jih pa morda ni; vsaj slišal nisem do zdaj nikdar kaj takega. Ako se prva zalega uniči, ležejo race še vdrugič, vendar je število jajec manjše, ko prvič. Še meseca julija sem dobil čisto male račice, ki so bile gotovo iz drugega, poznejšega gnezda.

Kadar zapusti raca svoje gnezdo, pokrije jajca z listjem ali podobno tvarino, da jih ni lahko videti. Vali približno štiri tedne. Svoja jajca in pozneje mladiče brani proti napadom z vso silo materine ljubezni. Orožje sta ji kljun in perutnice; z njimi seka in udarja proti sovražniku. Poleti leta 1912. se je zgodilo, da je raca, vodeča svoje mladiče po vodi, z vso silo planila na suho proti velikemu psu frmaču. In ta se je po ponovnem napadu bojzljivo spustil v beg; raca ga je preganjala še nekoliko časa.

Mlade račice izvabi starka prav kmalu na vodo. O tem, kako jih spravi do vode, ako je gnezdo visoko na drevesu, so že mnogo pisali, debatirali, polemizirali. Nekateri trde, da pograbi raca svoje mladiče posamezno s kljunom ter jih znese na tla, potem pa odvede do vode, ali jih pa zanese naravnost v vodo. Drugi trde, da mlade račice na starkin klic same poskačejo iz gnezda, ne da bi se mogle poškodovati, ker imajo debelo obleko in so lahke ko pero. Menim, da je prva trditev bolj vredna upoštevanja. Saj imamo mnogo enakih primerov v prirodi. Lisica, mačka, kuna, podgana, miš, med pticami pa sloka, podlegar, razne ujede itd. preneso v sili svoje mladiče v gobcu, oziroma v kljunu v varnejše zavetje. Zakaj ne bi delala tako tudi raca? Toliko inteligence že moramo pripisovati divji raci, da ne bo svojih ljubljenih mladičev s klici vabila z visokega drevesa k sebi na tla, ko so vendar v veliki nevarnosti, da se pohabijo ali celo ubijejo. Toliko zna žival že presoditi.

Saj sem videl na svoje oči, kako je vrabec rešil svojega mladiča, padajočega iz gnezda na visokem jagnedu. Spustil se je za njim in ga zadrževal s svojim životom od spodaj tako, da je mladič le z neznatno silo padel na tla in se mu ni zgodilo nič hudega. In ako je že vrabec tako inteligenten, zakaj bi divja raca, ki jo prištevajo najbolj inteligentnim živalim, zaostajala za njim? Jaz pravim, da je le golo naključje ali pa nerodnost, ako pade mladič iz gnezda.

Da se mladiči vsled padca s take visočine ne bi poškodovali? Ta bi bila bosa. Ako je spodaj mah ali kaj drugega mehkega, mogoče. Na trdem kamenu, pesku, korenini pa se morajo ubiti. Saj so pod račjimi gnezdi v gozdu že večkrat našli mrtve račice, dasi tla niso bila posebno trda. Pohabljene race pa tudi niso redke.

Divja rasa zna mojstrski čuvati svoje mladiče. Njen klic, nekaj „kvêêk, kvêêk, kvêêk!“ se sliši daleč naokrog. Racmanov svarilni klic je nižji, glasi se kakor: „kvaak, kvaak!“ Mladiči so zelo ubogljivi. Na klic se takoj zbero pri materi, ali se pa razprše na njeno svarilo ob nevarnosti in izginejo kakor kafru v bližnjem grmu ali bičevju. Zaman ti je vse iskanje. Ako je obrežje golo, plavajo pod vodno površino tako daleč, da se morejo skriti. Pokažejo samo glavo iz vode in mirujejo, da jih more zapaziti le prav izkušeno oko. Starka sama odfrfota prav nerodno od mladičev proč, obrača pozornost nasé in reši s tem svoje mladiče. Kadar ni več nevarnosti, skliče starka svoje otročiče zopet k sebi.

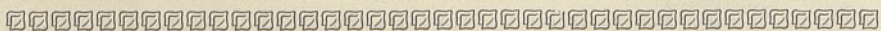
Najbolje se zabavaš, kadar iz dobrega skrivališča opazuješ življenje in vrvenje divjih račic. Nežne, šegave živali so. Ne mirujejo nikdar. Venomer brodijo in iztikajo okrog sebe, išoč svoj hrano kakor le bolj za igračo. Muhe, mušice, komarji, metulji, kačji pastirji in enake žuželke, kakršnih je ob soparnih poletnih dneh mnogo nad vodo, so izgubljene, ako jih hočejo male račice pojužinati. Skačejo visoko in se spuščajo bliskoma za njimi. Nisem še videl, da bi račica zgrešila svoj plen.

Divja rasa se da kaj rada udomačiti. Zgodi se, da prileti med domače race in ostane pri njih, seveda ne trajno. Čas ljubezni jo navadno vzame. Najlaže je udomačiti pri hiši vzgojene divje race. Domača rasa ali kokoš rada vali jajca divjih rac. Kake občutke ima kokoš, kadar zvali vse drugačno mladino, kakor bi morala biti po njeni sodbi, ali kadar se mlade račice spuste v vodo in zapuste svojo odgojiteljico na bregu! Tudi take race ne zataje svoje nravi.

Pri hiši so imeli mlado divjo raco, ki se jim je izvalila doma. Prvo zimo je ostala pri domači kuretini. Drugo leto pa si je privabila divjega racmana, ki jo je odvedel. Vrnila se je pa večkrat na klic, je regljaje racala na dvorišče in se dala celo ujeti. Ob takih prilikah je tudi prenočevala tam. Kmalu pa je izginila. Domači otroci so jo po dolgem iskanju našli v detelji blizu hiše, sedečo na jajcih. Čez nekaj časa je privedla tri mladiče na bližnji ribnik. Pozneje pa jih je odvedla in se popolnoma izneverila gostoljubni hiši.

Na staro udomačeno raco moraš dobro paziti, da je jesenska selitev ne potegne s seboj. Pristriži ji peroti, da ne bo mogla letati.

(Dalje prih.)

Ljubljanska „borza“ za kožuhovino.

Poroča A. Schweitzer.

Takoimenovana ljubljanska „borza“ za kožuhovino je že od pamtiveka znana krznarjem in trgovcem s kožuhovino kot semenj, kjer se dobi najboljše blago. V nobenem drugem južnoavstrijskem mestu ne pride na trg toliko tega blaga, kakor pri nas. Kranjska dežela ima velike gozdove, kjer se kožuharji lahko skrivajo in množe navzlic pridnemu zasledovanju. Posebno **lisc** je na razmeroma tako malem ozemlju čuda mnogo tako lepih in velikih, da slovi njih krzno za najboljše.

Tudi naše **kune zlatice** so zelo lepe in veščaki trdijo, da je le malokje videti tako temno barvo, kakor jo imajo naše kune. Baje prihaja to od tod, da je pri nas mnogo polhov, ki gredo kunam posebno v slast. Resnica je, da so kraške in istrske kune mnogo bolj svetle, zatorej tudi manj vredne, kakor kune iz naših dolenskih bukovih gozdov.

Izraz „borza“ za kupčijo s kožuhovino prihaja od tega, ker se vsa kupčija vrši podobno kakor na velikih borzah, to se pravi: kakor tam vrednostne papirje, tako draže tukaj kože.

Seveda se je položaj nekoliko izpremenil. Prejšnje čase se je vsa kupčija vršila edinole na dan sv. Pavla, t. j. 25. januarja pred frančiškansko cerkvijo; zdaj se prodaja ter kupuje razen omenjenega dne tudi druge semanje dni.

Prodajni prostor se je razširil skoro po vsem mestu. Največ se proda kajpa v skladišču pri Balkanu, mnogo pa tudi po gostilnicah Florijanove in Kolodvorske ulice. Gotove dni prineso kožuhovino s kmetov; ljubljanski in tudi tuji prekupci jih že čakajo na kolodvorih in tam se vrši čestokrat zelo živahno trženje.

Kupčija je bila pred leti za prekupce mnogo jednostavnejša, ker so prinesli vse kože njih prvi lastniki v malih količinah na trg; kmetič, divji in tudi pravi lovec je bil vesel, ako se je blaga hitro iznebil, da je mogel potem po svojih drugih poslih.

Sedaj je pa, kakor za vse drugo blago, tudi za kože po deželi mnogo prekupcev, ki hodijo po zimi od hiše do hiše in kupujejo kože. Seveda je s tem zunanjim veletrgovcem kupčija zelo otežkočena; domači prekupci se natančno informirajo o cenah in neradi priznajo, da mora biti med ceno v Ljubljani in ceno v Lipskem gotova razlika. Radi te trmoglavosti se tudi večkrat pripeti, da domač prekupec trpi občutno škodo, ker ni hotel o pravem času prodati svojega blaga, in

ga mora največkrat prodati v škodo potem, ko se na svetovnem trgu izenačijo cene.

Takih primerov je bilo ravno letos mnogo. Tuji trgovci so ponujali prvi dan precej visoke cene; zategadelj je domneval vsak prodajalec, da doseže več, ako še počaka. Ko pa so prišla brzozjavna poročila, da cene padajo, je moral marsikateri prodajalec trpeti škodo.

Ni prav, da poročajo razni listi pred začetkom sejma o cenah, ki veljajo baje v Lipskem ali na drugem svetovnem trgovišču. Da naši trgovci ne morejo plačati tako visokih cen, to je umevno. Trгоvec mora vse kože osnažiti; mnogo kož mora še temeljito presušiti; mnogo denarja leži po mesece neplodno v blagu.

Letos so prodali približno 150 kun zlatic po 46—55 K; okoli 500 kun belic po 30—38 K. Lisic je bilo približno 4500; prvi dan so jih plačevali po 18 K, drugi dan po 16—17 K. Sedaj jih spečavajo še po tej ceni le težko.

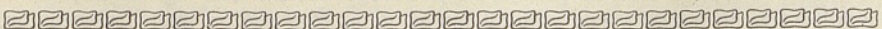
Seveda veljajo take cene samo za odlično blago; svetle kune, poletne lisice, jazbeci brez zob in brezzobi dehorji ne uživajo pravega spoštovanja.

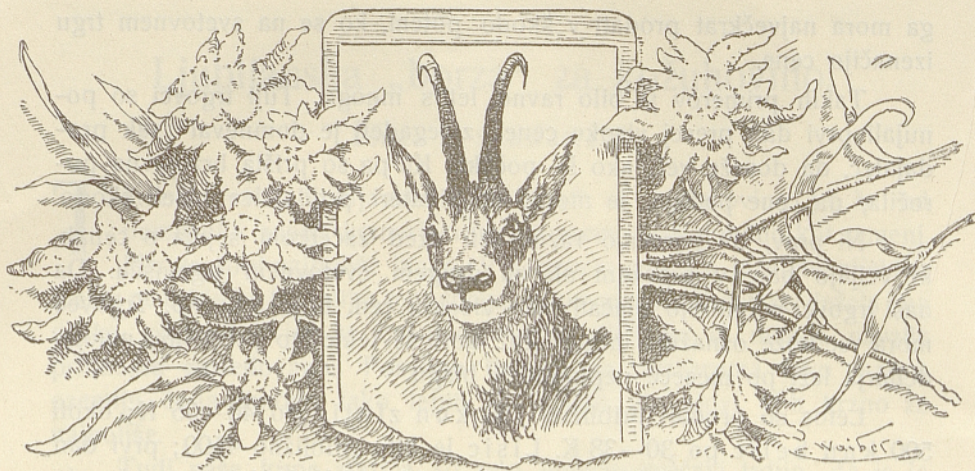
Vider je bilo letos izredno malo, komaj deset; ponujali so jih po 30—40 K. Pravih divjih mačkov je bilo pa približno 20 po 3 K, podivjanih mačkov, katerih neveščak ne razloči od divjih, pa so prodali okoli 30 po taki ceni kakor prave.

Zajcev je bilo do 20.000. Med njimi je imela komaj tretjina dobro zimsko dlako. Dosegli so ceno od K 1 do K 1·50, vsi drugi so bili mnogo cenejši. Srn je bilo okrog 1000 po 70—80 vinarjev, gamzov do 50; prodali so jih večinoma med srnami po isti ceni. Polhov je kupil samo krznar Wanek približno 20.000 in je plačal po 5—6 vin. Dehorji imajo že več let stalno ceno po 3—5 K; bilo jih je okoli 400

Vsa kupčija se je vršila primerno današnji denarni krizi; zlasti zunanji kupci so se držali zelo rezervirano, tako da so bile vse večje partije prodane šele pretekli teden. Iz vsega tega je razvidno, da je ta kupčija zelo težavna in negotova. Naj se zatorej vsak lovec, ki nima mnogo takega blaga, zadovolji s cenami, ki mu jih ponujajo naši ljubljanski trgovci. Tako si ohrani precej stalne cene in se po največkrat izogne izgubi.

Upajmo, da bo prihodnja zima ugodnejša lovcem naših kožuharjev! Lovski nazdar!

Iz lovskega oprtnika

Zeleni križ. Društvo Zeleni križ so ustanovili na Dunaju l. 1905. Pokrovitelj mu je nadvoj. Fran Ferdinand, predsedujeta mu pa princ Aleksander Solms-Braunfels in grof Viljem Wurmbbrand-Stuppach. Namen tega društva je, podpirati siromaške in pomoči potrebne lovce po poklicu, njih vdova in sirote. Člani Zelenega križa niso samo mnogobrojni imetniki lovišč, prijatelji lova in lovci po poklicu, ampak tudi malone vsa avstrijska lovska društva in družbe. 1. januarja 1907 je imel Zeleni križ 465 članov, konec 1910 že 1786, konec 1912 pa 2356 članov. To kaže, da lovski krogi vedno bolj priznavajo in podpirajo marljivo in neutrudno odsekovo delo v okviru društvenih pravil. 1. januarja 1907 je bilo društvene imovine K 11'012'14, 31. decembra 1912 pa K 104.546'29. Člani so osnovatelji, ustanovniki, podpirajoči in redni člani, razen njihovih prispevkov je društvu glavni vir dohodkov vsakoletni ples Zelenega križa, dunajski lovski ples. Ta jako priljubljena in vselej zelo dobro obiskana prireditev je donesla Zelenemu križu doslej K 50.279'38. Oubožanim lovcem in njih družinam je izplačal Zeleni križ do konec leta 1912. podpor K 15.474. Odklonil ni nobene utemeljene prošnje. V društveni pisarni (Dunaj, I. Annagasse, 3 a) je ustanovil brezplačno posredovalnico za službe. Ta posredovalnica napreduje vedno lepše; lovska gospoda in lovci so jako zadovoljni z njo. Tudi uredba zaupnikov se je pokazala jako hasnovito tako glede zanesljivih poročil o prosilcih in podporah, kakor glede hitre pomoči v nujnih primerih. Po iniciativi vodilnih članov so leta 1910. postavili cesarjev spomenik v Išlu; izredna požrtvovalnost lovcev po vsej Avstriji pa je imela tak uspeh, da je ostalo prebitka K 50.000. To vsoto so naložili v prid sirotam lovcev po poklicu, obresti pa razdele vsako leto. Kuratoriju te ustanove načeljuje nadvojvoda Fran Salvator; pravico glasovanja imajo le društveni člani. Leta 1906 je sklenilo društvo, da zgradi dom bolnim in onemoglim lovcem. Sezidati ga bo moglo šele, kadar bo imelo toliko društvene imovine, da bo zadostovala za zgradbo in opravo lovskega doma, za vzdrževanje in obratne troške. Društveno vodstvo deluje neumorno, da bi našlo Zelenemu križu novih virov in pomnožilo dohodke. Navedene številke pričajo, da je dosegel Zeleni križ ugodne uspehe in upati je, da bo mogel kmalu zgraditi lovski dom. Čim več bo imel društvenikov,

tem prej bodo imeli ubožni lovci svoj dom. Priglase sprejema društveno tajništvo (Sekretariat des Vereins „Grünes Kreuz“, Wien, I. Annagasse 3 a) ustno in pismeno. — (Po dunajskem tedniku „Oesterr. Forst- und Jagdzeitung“ XXXI., šte. 9).

Zeleni križ Slovenskega lovskega društva. V odborovi seji Slovenskega lovskega društva dne 6. marca se je določila za ustanovno glavnico Zelenemu križu našega društva vsota 500 kron od čistega dohodka II. lovskega plesa v Ljubljani. Upravo tega sklada je odbor poveril posebnemu svetu. **Lovci, spominjajte se ob vsaki priliki Zelenega križa in izvolite poslati nabrane vsote Slovenskemu lovskega društvu.**

R. M.

Dr. V. Wurm †. Pričujoča šte. „Lovca“, ki prinaša životopis Stergerjev, mora priobčiti tudi žalostno vest, da je umrl v kopališču Teinachu dne 16. svečna t. l. dvorni svetnik in zdravnik dr. Viljem Wurm, ki je poznal vsa svojstva in bistva gozdne kuretine tako temeljito kakor nihče drug. Učakal je 82 let in bil že več let slep. Vendar je takorekoč do zadnjega trenutka zasledoval z mladeniškim zanimanjem vse znamenitejše pojave lovstva. Pomagala mu je soproga, ki je zanj dopisovala; udeleževal se je pelmek zaradi nekaterih perečih vprašanj o divjem petelinu, n. pr. o gluhosti divjega petelina med petjem itd. Bil je živahne naravi in precej srdit zagovornik svojih nazorov, ki so jih začeli v zadnjem času zametavati nekateri raziskovalci. O drju. Wurm bomo še govorili, ko bomo ocenjevali našega Stergerja nevenljive zasluge ne le za spoznavanje divjih kur, ampak tudi za lovsko slovstvo sploh. Slava njegovemu spominu!

Dr. J. P.

Poročilo iz Medvod. Lov na race je bil že nekaj let slab, letos pa vsled mile zime popolnoma za nič. Mraz do -8° je pritisnil šele v drugi polovici svečna. Povodni kos je žvrgolel sredi januarja, da je bilo veselje poslušati in gledati ga, kako je spretno letal in plaval po vodi ter dvoril svoji družici. Zajci so se lovili precej po svečnici in če pade marca sneg, potem bo prvi in najboljši zarod skoraj gotovo uničen. Srnjaki so spričo obile paše dobili krepka rogovja.

Medvode, 2. marca 1913.

—c.

Lovski uspeh v c. kr. okrajnem glavarstvu Kranju za 1. 1912. V loviščih, ki spadajo pod okrajno glavarstvo v Kranju, so ustrelili leta 1912: 1) koristne divjačine: jelenov 72, damjaka (v Sorških hribih) 1, srn 348, divjih koz 95, zajcev 1538, divjih petelinov 60, ruševcev 5, gozdnih jerebic 122, skalnih jerebov 17, fazanov 605, poljskih jerebic 1794, prepelic 325, kljunačev 65, močvirnih kljunačev 20, divjih rac 30; 2) škodljive divjačine: lisic 166, kun 29, podlasic 50, dehorjev 22, jazbecev 35, vereric 482, orlov 14, uharic 33, kraguljev, sokolov in skobcev 216, vran in srak 728.

M. P.

(Opom. ured. Želeti bi bilo, da bi merodajno oblastvo priobčevalo poročila o ustreljeni oziroma ulovljeni divjačini kmalu potem, ko jih dobi od okrajnih glavarstev; tako je bilo pred leti v navadi. Lovec se dobro spominja vsega, kar je lani ugodno ali neugodno vplivalo na lov; ko dobimo pa te podatke preko Statistične centralne komisije v roke, je vse to že zdavnaj pozabljeno in gole številke zbujajo le malo zanimanja v lovskih krogih.)

Lovsko poročilo iz Foče v Bosni. To zimo smo priredili love na divje merjasce. Padlo jih je 14, med njimi dva prava hrusta; poleg tega volk, kuna in 7 lisic. Na lovu je bilo 9 strelcev in 20 gonjačev. Lovski pozdrav!

Serajevo, 22. februarja 1913.

Fran Knaflič,

načelnik novinarstvenega urada deželne vlade.

Razne vesti. Siva čaplja je bila ustreljena dne 16. svečna blizu Lazov ob Savi. Za jesenske kakor tudi za spomladanske selitve je padlo par gosi, od 18. svečna do 1. marca pa 3 do 4 sloke v bližini dragomeljskega lovišča. Od

ravnateljstva c. kr. realke v Idriji sem dobil v gačenje veverico z delnim albinizmom; konec repa je bel. Samec je bil poškodovan na spolovilih; morda je to vplivalo na beličnost. Več kozač ali uralskih sov so dobili lansko zimo: v ajdovščinskem lovišču kluba Save 2, jako temno v Višnji gori in drugo na Mirni na Dolenjskem, nekatere tudi na Notranjskem. V pozni jeseni je padlo več lešnikaric.

V. Herfort, preparator.

Kljunači so že na potu proti severu. Pričela se je pomladanska selitev kljunačev. Pri Trstu so ustrelili prve že začetkom marca — menda 2. marca. V horjulskih hribih so jih tudi že več izpodili in tudi na Vrhnikih so že videli enega. Dne 9. marca je pa tukajšnji puškar in izvrstni lovec gosp. Fran Ševčik v lovišču D. M. v Polju izpodil 3 kljunače, od teh pa 2 ustrelil. Pravkar mi piše moj prijatelj c. kr. gozdar V. Dralka iz Kostanjevice, da so se prikazali prvi kljunači v Krakovem 10. marca zvečer, in dostavlja, da pridejo kljunači v tamošnja lovišča po ustenem izročilu za sv. Gregorja, t. j. dne 12. marca, ko se po kmečkem koledarju začneja pomlad; na sv. Gregorja dan se ženijo tudi tiči, pravi narod. Med pravimi lovci se vedno krepkeje deluje na to, da bi se popolnoma opustil pomladanji lov na kljunače. Lovopust za kljunače se začne šele 1. aprila. Da so pa samice oplojene že prej in da marca tudi že gnezdiijo, dokažem pa v posebnem članku, kjer izpregovorim o gnezdenju kljunačev na Kranjskem. Nikakor ni prav, zagovarjati streljanje kljunačev v marcu s tem, da je vsa druga lovna divjačina marca že v lovopustu. Saj smemo streljati močvirnike in vse vrste rac, razen velike divje race; vrhutega ima pa pravi lovec ravno v marcu čez glavo opraviti s štirinožnimi roparicami.

Dr. J. P.

Ščinkavec je letos zapel svoj prvi „gričev“ dne 25. februarja zjutraj na Gradu, kakor poroča „Slovenski Narod“ v št. 46. To se pravi, da je dotični poročevalec „gričev“ slišal letos prvikrat na ta dan, ni pa izključeno, da so drugi ščinkavci drugod peli že prej svojo pomladansko pesem, samo slišal jih ni tak opazovalec, ki bi bil to priobčil po časnikih. Tolikey vrednosti so vsa opazovanja ako je opazovalec le malo in še ti ne objavljajo svojih opazovanj. Lani na pr. je bil slišati prvi „gričev“ že dne 5. februarja pri Jubilejskem mostu (Laibacher Zeitung“ z dne 13. februarja 1912, št. 35.). Čim več opazovalcev je na raznih krajih, tem popolnejše in zanesljivejše podatke dobimo o dogodkih v prirodi.

Dr. J. P.

Koliko jajec znese jerebica? Naš član g. Alojzij Komelj, trgovec v Komnu, nam je dne 31. januarja t. l. sporočil, da je l. 1908. dobil jerebičji gnezdi s 34 in 24 jajci, ki sta jih zapustili samici, prepodeni od koscev, ki so kosili deteljo. Nenavadno visoko število jajec prvega gnezda res zbujajo dvome, če nista tukaj dve samici nesli v eno gnezdo. Če bi imeli vsa jajca, da bi jih natanko pregledali, bi lahko točno odgovorili na to vprašanje, kar bi bilo za vedo izrednega pomena. Gospode tovariše lovce zatorej prosimo, da nam taka gnezda pošljejo v preiskavo, posebno, če se je starka skujala. — Ko sem bil zadnjič po uradnih opravkih v Beli Krajini, so mi mnogi lovci na to vprašanje odgovorili, da so našli že večkrat čez 20 jajec v gnezdu; natančnega števila pa mi ni navel nihče. Zato prosim, da bi se lovski tovariši v lepi Beli Krajini v prihodnji valilni dobi prav posebno zanimali za to stvar, ker je za naše poljske jerebice posebnega pomena, kakor sem že poudarjal v št. 11 na str. 211. in 212. III. letnika „Lovca“. Lovski nazdar!

Dr. J. P.

Divje race so že nekaj let pri nas prav redke; vzrok temu so nenavadno tople zime. One, ki so po zimi pri nas, so naše gnezdilke ali pa posamezne selilke iz severnih krajev. Kadar pritisne mraz, se pa prikažejo v večjih trumah,

toda le za nekaj dni, dokler ne odneha mraz. Od 14. do 16. svečna jih je bilo letos precej na Ljubljanskem barju. G. Ševčik jih je ustrelil dne 15. svečna 7, g. grof Lichtenberg pa dne 15. in 16. svečna skupaj 64. Bile so večinoma velike divje race, vmes pa tudi nekaj črnic itd.

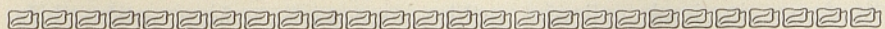
Dr. J. P.

Krokarji. Lani je bilo pri nas na Dolenjskem videti precej krokarjev. To je tem zanimivejše, ker je ta ptica roparica že precej redka. Meseca aprila je krožilo sedem krokarjev glasno krokajoč nad „Gospodično“ v Gorjancih. Septembra meseca sem slišal pri Gribljah v Beli Krajini dva, nekoliko pozneje pa sem streljal na enega na Plemberku pri Stopičah. Žalibog nisem utegnil zamenjati drobnih šiber z debelejšimi, zato je krokar ušel po svojih zračnih potih. Meseca decembra pa sem videl zopet enega v takozvanem „Klevevžu“ pri Brusnicah. Te ptice so zelo oprezne. Redkokdaj se primeri, da se jim more lovec približati na strelno razdaljo. Pred leti jih je bilo v Beli Krajini prav mnogo. Na Planini pri Črnomlju sem zapazil na smreki pet krokarjev prav skupaj. Zalesti sem jih mogel le na devetdeset korakov. Streljal sem z debelimi šibrami nanje in videl, da je eden izmed njih letel še dvesto korakov in jel padati. Dobil ga pa nisem. *J. B.*

Dva sokola selca, oba samca, sta si na Posavju najela brezplačno lovišče od Črnuč do približno 5 km navzdol ob Savi. Eden teh najemnikov je še živ, lovec ga pridno zalezuje. Pred kratkim ga je čakal za grmovjem, ko je ptič sedel na drevo. Komaj je bil sokol na veji, že so bile vrane pri njem in ga odgnale. Zato pa je morala ena plačati to z življenjem. *V. Herfort.*

Petelinu — kroglo! Pod tem naslovom je bilo čitati v 3. številki lanjskega „Lovca“, da vsako leto zastrele toliko petelinov zato, ker jih streljajo s šibrami. Dalje, da je edino pravilno, ako streljamo petelina s kroglo, ker ga prištevamo visokemu lovu in ker krogla zadene do smrti ali pa zgreši. — Vsemu temu moram odločno oporekati. Da vsako leto zastrele toliko petelinov, za to je več vzrokov: premalo upoštevajo lovci razdaljo in jutranji mrak, zlasti kadar sedi petelin za vejevjem ali deblom. Tudi to ne velja, da bi morali petelina vsled tega streljati s kroglo, ker ga prištevamo visokemu lovu; potem bi morali streljati tudi fazana in jereba s kroglo. Najlepše je pa to: dopisnik goraj omenjenega članka meni, da se petelin s kroglo ne more obstreliti ali zastreliti. Petelina obstreliš ali zastreliš s kroglo pravtako, kakor s šibrami. Tudi s kroglo dobro zadetega petelina iščeš večkrat zastonj. Pripetilo se mi je celo to: ustrelil sem mnogo manjšega ruševca s kroglo, toda, če ne bi bilo snega, ne bi bil nikdar našel ranjenega ptiča; tako je še odletel navzlic smrtni rani. Vrhutega pa s kroglo ustreljen petelin ne izgleda ravno okusno. Ako hočemo petelina pravilno ustreliti, potem glejmo, da pridemo do njega vsaj na 30 korakov, nato dobro poglejmo, ako ga kaj zakriva vejevje ali deblo; in ko je dovolj svetlo, pomerimo oprezno in mirno, in sicer le od strani — in petelin cepne doli kakor vreča soli. Zlasti pa je treba, da imamo zanesljivo puško, nabit s pravilno mero smodnika, najbolje brezdimnega, in sicer s šibrami št. 4 ali 2. Krogla pa pride le takrat v poštev, ako do petelina iz kateregakoli vzroka ne moremo dosti blizu. Skratka: peteline streljamo s šibrami prav tako pravilno kakor s kroglo, vsekakor pa so šibre bolj priporočne. *Petelinar.*

Prva sloka se je prikazala dne 8. marca t. l. v lovišču g. R. Smole pri Šent Joštu. Na strel pa ni prišla. Dne 10. marca je spodil gosp. Smole sam eno sloko blizu svojega gradu Grabna. Dasi je bila prav blizu, vendar ni mogel streljati, ker je sloka letela prav nizko za grmovjem. Tretjo sloko so spodili pod Daljnim vrhom. Lov na spreletu je bil do zdaj še brezuspešen.

RIBARSTVO

Vodomec in postrvi.

Spisal X.

Odredba c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem z dne 9. jun. 1890. l., št. 1473/pr., veli v členu I. (k § 53. zakona): „Razen vidre se še nastopne divje živeče živali zaznamujejo kot ribam znatno škodljive: ribji orel, vodomec (Alcedo ispida) . . . itd. Po novem vodnopravnem zakonu za Kranjsko je navedena odredba premenjena v toliko, da vodomec ne spada več v vrsto ribam znatno škodljivih živali ter se ne bo smel več pokončavati. Kaj je nagnilo slavni deželni zbor k tej premembi, mi ni znano.

Tudi ne vem, niti nisem opazil, niti slišal, da se je v zadnjih letih pomanjšala škodljivost vodomca, ali da je celo prenehala. Res pa je, da je vodomec ostal doslej prav tak, kakor je bil: prav krepak, spreten in pogumen ptič, izvrsten letalec, plavač in potapljač, neutruden in vedno lačen ribič, ki lovi ne samo iz potrebe, ampak včasih tudi za kratek čas, v zabavo.

Vodomčeve vrline opazujem že več ko 40 let. Naj podam par zgledov njegove bravure.

Iz Majdičevega jezua v Kranju teče voda precej brzo v strugo; kaj je vabilo vodomca, da se je potapljal ravno v tej brzici, tega nisem mogel nikdar dognati; kadar sem se tam šetal, sem videl skoraj vselej, da je proti večeru izginil za trenutke nad vodo. Prifrčal je po vodi dol ali gori, smuknil v vodo in 30 do 40 metrov dalje zopet iz vode in nadaljeval svojo pot.

Ribič v Spodnjem Podbrezju mi je pravil o še bolj spretnem vodomcu. Če ne verjamem, mi je dejal, naj pridem pa sam gledat. Mož se ni lagal; videl sem na svoje oči, kako je vodomec letal do svojega gnezda in od njega skozi močan slap Tržiške Bistrice iz jezua, ki pod veliko cesto navaja vodo na mline. Jez je precej visok, zložen iz borovih debel; pod jezom se odteka voda tako hitro, da spodaj jez ni nikdar visoko poplavljen. V votlinicah tega jezua je gnezdil vodomec sleherno leto.

18 let sem radi ribogojstva obiskoval vodovje v blaznici na Studencu in imel najlepšo priliko, opazovati našega ptiča-ribiča.

Dobrojedeč je jako izbirčen, za ribice-belice nikakor ni maral. Pomladi so se zbirale cele trume prav malih črnokvic; tam smo nastavili vodomecu past, sedel pa tja ni niti eden. Kakor hitro so pa v malih ribnikih vložili male postrvce, in smo tam nastavili po eno ali dve pasti, se je ujel takoj po en vodomec, tudi po dva vodomeca ali celo po trije vodomeci na dan.

Prva leta ribogojstva na Studencu se jih je ujelo na leto okoli 80, pozneje po 50 ali najmanj po 40. Večinoma so bili mladiči. Vodomec je prifrčal od Ljubljanič gori v zavod in ob prvem poletu čez veliki ribnik je spoznal položaj malih ribnikov in mnogokrat ob prvem poletu sedel na past, nastavljeno nad postrvcami. Nekateri je zašel tudi v korito, kjer so gojili postrvce. Polovica korita je bila pokrita z žično mrežo, polovica pa je bila odkrita; postrvce so se držale le bolj pod mrežo. Vodomec jih je obiskal, ni pa našel izhoda in je utonil. Dasi so bila korita tik stražnice ali kak človek v bližini, to ni vodomeca motilo nikdar.

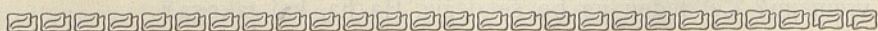
Vrtnar je gojil zlatice v malem ribniku ne daleč od glavnega vhoda v zavod. Mladice so pa leto za letom ginile na nedoumen način. Dolžili smo podgane. Naposled pa smo vendar nastavili malo past nad zlatičami in ujel se je vodomec. Zvabila ga je barva in premotil ga je zlati blesk.

Vodomec požira kakor riba žival celo, razkosati in razključvati je ne zna. Sicer ima dolg kljun, vendar ne more pogoltniti večji kos in uživa najrajši prav male ribice, dva do tri *cm* dolge. Potrebuje pa sila mnogo; v ribogojnih zavodih so dognali, da je pogoltnil na dan 60 in celo 80 prav malih postrvi. V sili se okorišča tudi z drugo drobnjavo vodnega živalstva, vendar so mu postrvce najljubše.

Iz vode ropa tudi za prst dolge ribe; pušča jih pa na suhem, ne da bi jih použil. Nikdar ne pozabim, kako je bil ogorčen nad takim početjem ribič pod Žerjavkom pri Trbojah, France Rotar, ki sem mu svoj čas dajal za vodomeca talijo 40 h.

Vodomec se drži najrajši potokov, zlasti postrvskih. Kadar zamrznejo, se preseli k večji vodi, obiskuje pa vse, tudi najmanjše toke in najde vsa ribja bivališča. V novem ribarskem zavodu pri Želimpljem se je v precej skritem ribniku daleč od glavnega potoka pokazal takoj potem, ko so vložili postrvce.

Ako nam bo prepovedano, pokončavati tega malega roparskega viteza, bomo morali opustiti ribogojstvo ali pa ribogojne prostore omrežiti proti vodomecu; to je po teoriji sicer mogoče, v praksi pa radi troškov ni povsodi izvedno.

Nad ruševca.

Spisal S.

„Sedaj me pa poslušajte!“ je samozavestno dejal upokojeni uradnik Joža K., prižgal ugaslo cigaro in popil požirek sladkega vina. „Bilo je takole okoli desetih zvečer, ko smo jo mahali proti Zavrhu trije: Lukavčev Pepe, ki študira na Dunaju, potem doktor Drago iz Doline in jaz. Luna nam je sijala prijazno na pot, nebo je bilo jasno „ko puška“ in rahel vetrček nam je pihljaj naproti. Okoli polnoči smo dospeli do prvega gozda nad Zavrhom. Nekoliko smo postali, da bi se oddahnili, potem pa hajd naprej! Čez dve dobri uri smo prišli na kraj, kjer poje vsako leto najmanj sedem do osem petelinov.

Lukavčev Pepe pravi: „Jaz in ti, Joža, počakava na temle vršiču, ti, doktor, pa pod onim drevesom!“

„Kaj boš ti tukaj svetoval“, veli doktor, „saj še nisi mojster v tem. Ti svetuj, ko bomo brali Cicerona ali Tacita doma za pečjo. Najprej je treba, da se pošteno okrepcamo; pozneje je zelo nerodno, če kruli želodec ob istem času kakor petelin: ne veš, ali kruli trebuh na drevesu ali petelin v trebuhu.“

„Kakor vama drago“ pravim jaz, ki nisem bil še nikoli na lovu na peteline, „vseeno pa ne bi bilo slabo, če bi se dobro preskrbeli z božjimi darovi.“

Preden sem izgovoril, je že sedel doktor na čoku, ki je štrlel iz zemlje, pred sabo pa je imel polno rešeto blaga ter hlastno zajemal iz njega.

Jaz, ne bodi len, tudi sedem in izvlečem svoje brašno. Kaj vse sem imel? — Vse, kar sem imel s sabo, je bilo zavito v pelerino, tisto nepremočno pelerino iz Billrothovega batista.

„Kaj pa vlačiš okrog,“ se začudi doktor. „Pelerino v takem vremenu? Cel teden ne bo še dežja. Ha ha, kaj takega.“

„Ta pa res ni zdrav —“ doda Pepe in me gleda sumno.

„E, le molčita!“ jima odgovorim, „bogve, kaj se utegne še vse pripetiti danes. Morda bo celo treskalo.“

„Seveda bo treskalo, iz naših pušk,“ de doktor.

Medtem smo že pozobali vsak svoje brašno in zopet vstali.

„Sedaj pa dovolite meni besedo,“ pravi doktor, izkušen mož na polju lovskih intrig, „glejte, ta vzara dela dve kolena, manjše bolj gor, drugo, večje bolj spodaj. Jaz in Pepe greva na zgornje, ti, Joža, pa počakaj na spodnjem. Vse pa mora biti tiho, kakor hitro začno peti petelini.“

Komaj smo se razšli, sem že začul v daljavi petelinji klic, akotudi je bila še tema. Ni minilo četrť ure, ko je nekaj zašuštelo v zraku. Ozrem se in vidim leteti petelina na drevo blizu tam, kjer sta čakala doktor in Pepe.

„Aha, zdaj ga imata!“, sem si mislil; ali bila je še tema, tako da ni bilo mogoče streljati.

„Frrr“ — že drugi je sedel na drevesu.

„Zdaj mi pa zapojeta kaj lepega,“ si pravim v srcu, „saj sta dva!“

Pa nič! Kaj je to? Mirno čakam in gledam. Zdaniło se je precej, tovariša pa še nista streljala. Zdaj zapoje prvi petelin, drugi takoj za njim. In kar naenkrat nehata, začneta godrnjati in precej se vržeta na travo in se kavsata.

„Bum!“ počí strel, petelina pa se ne zmenita zanj, ampak jo kreneta navzdol proti meni.

Kmalu dospeta do drugega kolena vzare, kjer sem čakal jaz. Sprimeta se in se zavalita po grivi dolí.

Kaj bi? Za strel je preblizu.

Počasi se potuhnem k tlom, vržem puško v stran, primem za pelerino pri vratu — in z enim skokom sem pri petelinih. S takim kolebom priletim do njiju, da padem na kolena in z njimi zadenem ravno na spodnji rob pelerine; naglo iztegnem roke predse: tako sem imel oba petelina pod sabo.

„Doktor, Pepe, na pomoč!“, zakličem ter pritisnem k zemlji. Čutil sem pod sabo, kako sta praskala in se kavsala petelina.

„Pomagajta, pomagajta!“

»Kaj pa je? Za boga, pregnal si vse peteline! Kaj vendar imaš? Te stiska krč?“

„Petelina, petelina imam pod seboj, le hitro k meni!“

„Kaj, petelina imaš pod sabo? Ta je res lepa! — Alo! Pepe, narediva takole: ti stopi na ono stran, jaz ostanem na tej, Joža pa se vzdigne in izpusti petelina. Toda glej, da zadeneš kaj!“

„Kaj še!“ jima zakričim, «kar sem stopita in potegnita vsak svojega petelina izpod mene pa mu zavijta vrat! Sam ne morem.»

„Petelinu hočeš zaviti vrat?“ se čudi doktor. „O, ti mesar! Kakšen lovec je to? Da ga ni sram tako klepetati! Le hitro stopi na ono stran, Pepe. Alo! Joža, ti pa se vzdigni počasi. Pazita! Ena — dve — tri!“

„Frrr! Bum, bum!“

Kar sesedel sem se na tla. Kaj se je zgodilo? Ker nisem mogel sam ujeti petelinov, sem si mislil, da je bolje, ako ju streljata. Upal sem, da zadeneta vsaj enega.

Doktor plane k meni in kriči: „Enega imam, enega sem zadel!“ Pride k meni in vidi — razstreljeno pelerino.

Eden petelinov se je namreč tako zaletel izpod mene, da je dvignil mojo pelerino v zrak in — njo je zadel doktor. Pepe pa sploh ni videl nobenega petelina, streljal je kar tako v zrak za šumom.

„Ti prokleta pelerina!“ se huduje doktor, „saj sem ti rekel, da je ne potrebuješ danes; zdaj ti jo bom še plačal povrhu!“

„Molči, ko bi bila vidva spretnejša,“ mu odgovorim, „bi lahko imeli pelerino in dva petelina — tako pa nimamo nič!“

„Kaj, z roko naj bi zavil vrat petelinu? Ali ne veš, da to ni lovsko?“

„A — kaj lovsko!“ Bala sta se, da vaju ne opraskata. Taka lovca! Ha ha! Sram vaju bodi!“

Doktor mi ni plačal pelerine. Nje mi je bolj žal kakor petelinov. Še zdaj jo hranim doma za spomin.

Tudi vi, mladiči, ki greste prvič na peteline, vzemite pelerino s sabo, magari dve — žal vam ne bo! Izkušnja je najboljša učiteljica!

Listnica upravnništva.

Začeli smo izterjevati zaostanke na članarini, naročnini in poštnih troških po odvetniku. Zato opozarjamo vse naše člane in naročnike, da čim preje poravnajo svoje zaostanke, če nočejo imeti nepotrebnih stroškov odvetniškega opomina, kakor tudi nepotrebnega in neutemeljenega srda.

Oznanilo.

Ribarski učni tečaj v St. Petru pri Lincu. Gorenjeavstrijsko deželno ribarsko društvo priredi v svojem ribogojnem zavodu v St. Petru pri Lincu tritedenski ribarski učni kurs od 31. marca do vštete sobote 19. aprila 1913. Vprašanja in prijave prejema tajnik gorenjeavstrijskega deželnega ribarskega društva, g. Theodor Peyerl, računski svetnik v Lincu, Klammstrasse, šte. 9. Oglasiti se je najkasneje do 22. marca. — Ribiški pozdrav!

R. M.

Vprašanja in odgovori.

(Za odgovore uredništvo ne prevzema nobene odgovornosti.)

M. Č. na Bl. (Čigava je ujeta vidra?) Vprašanje: V reki Idrijici na Tolminkem imam svoj ribolov. Ujel sem vidro, ki jo pa hoče imeti najemnik tamkajšnjega lova. Po različnih loviščih sem ujel že mnogo vider; dozdej pa še noben lovec ni zahteval od mene nobene vidre.

Odgovor na to vprašanje se glasi za Primorsko drugači kakor pa za Kranjsko, kjer ste ujeli najbrže večino vider ali pa morda celo vse. Po § 53 ribarskega zakona za Kranjsko z dne 18. avg. 1888. dež. zak. št. 16 iz l. 1890, pripada ujeta ali ubita vidra »ribarskemu upravičencu«, če jo je ujel, toda ne, če jo je ustrelil. Po § 53, zadnji odstavek ribarskega zakona za Goriško z dne 17. septembra 1894, dež. zak. št. 16 iz l. 1897, pa vedno »lovskemu upravičencu«.

M. P. v Č. (Kolek na prošnjo za lovsko karto.) Vprašanje: Letos zahteva naše c. kr. okrajno glavarstvo od vsakega lovca, akotudi pride sam po lovsko karto, 9 K, in sicer kolek po 2 K na lovsko karto, 6 K v denarju pa kot deželno pristojbino in 1 K za kolek na prošnjo. Tako je baje lani odredil kolkovni revizor.

Odgovor: Glasom naredbe c. kr. fin. ministrstva z dne 31. oktobra 1882, št. 30.069, morajo biti vloge, oziroma prošnje za lovske karte po tar. post. 43. a), 2. prist. zak. kolkovane s kolkom po 1 K. V pojasnilo te naredbe pa pravi razpis c. kr. fin. ministrstva z dne 28. novembra 1887, št. 37.229, da morajo biti pismene ali na zapisnik podane ustne prošnje za lovske karte kolkovane s kolkom po pravkar navedenem tar. post. 43., a), 2. prist. zak. Jasno je zatorej: če se sestavi zapisnik o prošnji za lovsko karto, je treba nanj prilepiti kolek za 1 K; če se pa ne naredi tak zapisnik, kar se navadno ne zgodi, pa seveda tudi ni treba prinesiti kolka, oziramo plačati 1 K. Sicer pa jako dvomimo, da bi bil Vašemu glavarstvu kaj takega ali enakega nasvetoval ravno lanjski kolkovni revizor.

Ludovik Borovnik, puškar v Borovljah (Ferlach)

Priporoča najmoderneje puške
za lov, dvocevke, risanice,
trocevke

Manlicher-repetirke, pripravne
za lov z najboljšim strelnim
učinkom

Manlicher-Schönauer-repetirke. Browning-pištole,
kakor pištole sistem „STEYR“, zrna 6.35 in zrna 7.65
z originalnimi cenami. — Priporoča se tudi za izdelovanje novih
kopit in novih cevi. Popravlja vsakovrstne stare puške po najnižjih cenah.

Pozor! Pozor!

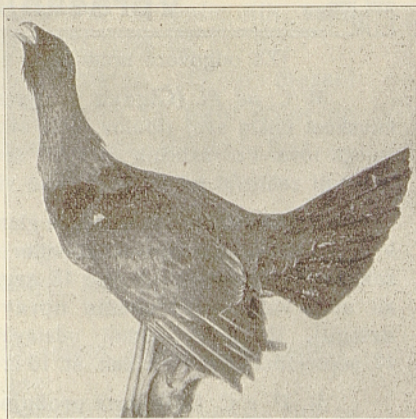
Za dobro prepariranje in prirodno lepo gačenje divjih petelinov in drugega lovskega plena se priporoča

preparator **V. HERFORT**

Sv. Petra nasip št. 71 in Vrazov trg 1
poleg Šempetrskega mostu.

Gačenje divjega petelina (glej sliko!)
9 K, finejši izdelek s prirodnim podstavkom in izrezljano ploščo primerno več.

Velec. gg. pošiljateljce prosim obvestila, ali žele petelina z vzdignjeno ali s povešeno glavo.

Priznanja.

G. V. Herfort! Prejel sem Vaše preparate in sem jako zadovoljen z njimi. Novo naročilo sledi.
Dunaj, 4. jan. 1913. Hugo Schleichachan,
tovarnar na Dunaju.

Velec. g. V. Herfort! Z mojstrsko nagačenimi preparati sem zelo zadovoljen, vse je izborno izdelano in vse tako poceni.
Jernej Kovič,
kaplan, Šent Vid, Zatičina.

Mnogo takih priznanj od zavodov in gg. lovcev.

G. V. Herfort! Z biologičnimi skupinami sem jako zadovoljen ter Vas bom rad podpiral z naročili in Vas priporočal tudi drugod.
Z odličnim spoštovanjem F. Juvanec,
sol. vodja v Postojni.

Prejel sem petelina, ki je jako lep. Zadovoljen sem popolnoma. Lovski nazdar!
K. Avser
Sv. Lucija ob Soči.

2-1

Fr. Ševčik, puškar

Ljubljana ≡

Židovska ulica št. 8.

Velika zaloga pušk in samokresov najnovejšega sistema, lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk z najboljšim strelnim učinkom. Posebno se priporočajo moje obširno znane lahke trocevke s Kruppovimi cevmi in puške brez petelinov za brezdimni smodnik.

Novo! Avtomatične Brovning-puške, kalib. 16 in 12, z neprekosnim strelnim učinkom. — Avtomatične Brovning- in Steier-pištole. **Velika zaloga vseh lovskih potrebščin** po najnižji ceni. Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevo zastonj in poštnine prosto.